

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

## Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltelek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

## Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor.  
Fél évre . . . . . 4 kor.  
Negyed évre . . . . . 2 kor.  
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyiltelek nettó ára 50 fillér.

## MURAKÖZ

Felelős szerkesztő:

ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfuttató:

STRAUSZ SÁNDOR.

## Üzenetendő.

Hirtelen elsötétedik egy pillanatra a díszes közönséggel megtöltött terem, a zenekar rázendít a Rákóczi-indulóra, majd ismét világos lesz, a pezsgőspoharak összecsendülnek s mosolygós arcok kívánnak egymásnak boldog üzenetendőt!

Igy volt ez ezúttal! Ma szomorúan, le-törtlen, reményvesztetlen állunk szíveszter estején, senkinek sincs kedve ünnepelni, senkinek sem jut eszébe, hogy bohó tréfálkozás közepette lesse az új esztendő megszületését.

Az 1912-ik esztendő sötét lapon véres betűkkel jegyezték be a történelem örökkön élő s folyamatosan levő könyvébe. Sokan, nagyon sokan siratják ez esztendő vesztéseit. Igen sok egzisztencia búsulhat önkretételen. Emberelemlékezet óta ilyen rossz esztendő még nem varradt a magyarra, mint az elmúlt. Búban, hajban bőven kivettük részünket. Csak éppen az öröm került el messzire portánkat. Mintha csak a felsőbb hatalmak ki akarták volna próbálni a jó magyar nemzet bekezdését, kifartását, oly szigorú esztendőt miert reánk a Magyarok Istene.

Semmi, de semmi jót sem mondhatunk az elmúlt esztendőről.

Az egyetlen vizsgálató momentum ebben a szomorú s kellemetlen esztendőben, hogy Istennek hála, már elmúlt felettünk s hogy az esztendő elmúlásával egyben remélhetjük, hogy a benne levő s szomorúan

átélt kellemetlen viszonyok is eltávoznak, hogy helyet engedjenek egy eljövendő szebb korszak hajnalhasadásának.

Itt az új esztendő! Vajjon mit rejt titokzatos méhében?! Lehet-e rosszabb az elmúltnál?! Okozhat-e több fájdalmat, bánatot, szomorúságot, mint amennyit az 1912-es esztendő örökölt hagyott?!

Nem hiszünk! Anyira betelt már a mérték, hogy a pohárnak, ha még keserűséget öntenek betéje, ki kell csordulnia. S a Magyarok Istene ezer esztendőn keresztül nem azért tartotta fenn török-tatár dúlása közepette is ezt a kiváló s jobb sorsra érdemes nemzetet, hogy most, mikor virágzásának teljében, robamléptekkel siet behozza azt a sok mulasztást, mit a háborús bonyodalmak szenvedettek el vele, most haladási-ának legnagyobb hevében megállítsa s odavesse abba a nyirkos mocsárba, melyben az elpusztult nemzetek serei felelnek. Elfelelve a jövődőlés serei felelnek.

Nem!! A Magyarok Istene nem mérheteti ily szigorú ítéletet kedvelt nemzetére. Hittünk, remélünk kell egy eljövendő szebb, boldogabb korszakban, amikor majd megtalálha jutalmát mindaz a szorgalom, munka s verejtékes fáradozás, melyet hű lélek e hazának felvirágoztatására kifejtettek s amikor látszata lesz mindama törekvésnek, mely elegendő hiábavaló fáradozásnak bizonyult.

Új esztendő lép a régi helyébe. Az elfáradt, kiszáradt reménysegek új erőre kapnak. Ismét bizunk a rózsásabb, szebb jövő-

dőben, mely méltán megilleti a magyar nemzetet!

Meghalt az ó esztendő! Éljen az új esztendő! Legyen boldog, napsugaras az új év, hogy hamarosan elfeledhessük az elmúlt év minden keserűségét. Bizunk a jövődőlben, hiszen egy békés, nyugalmas, hasznos év minden biztató jelensége kíséri az új esztendő születését.

## A kir. járásbíróóság ügybeosztása.

A csáktornyai kir. járásbíróóság ügybeosztása az 1913. évre január hó 1-től dec. hó 31-ig terjedő időre.

A.

Kiosztatnak:

## I. Simon Lajos vezető kir. járásbíróának:

1. Örökösödési ügyek. (Ö. lajtrom.)
2. " " (Öb. " " )
3. Anyakönyvi " (A. " " )
4. Végrehajtási " (V. " " )
5. Polgári vegyes " (Pv. " " )
6. Egészségi " (Eg. " " )
7. Elnöki " (El. " " )

## II. Bertin Ágoston kir. járásbíróának:

1. Sommás perek, melyekben az alperesek nevei Z-J betűkkel kezdődnek. (Sp. lajtrom.)
2. Fizetési meghagyási ügyek (Fh. és Fm. lajtromok)
3. Jegyzőkönyvbe veszi a szóbeli kereseteket s a polgári ügyekben előterjesztett kérelmeket és nyilatkozatokat.

## Tavaszi új év napján.

Ha Kozma Imre.

Maj kimondhatatlan gyönyörű és édes a tükros szerelem. Az az örökké bizonytalan remény, az a mosolyos ábrándozásra készülő érzés oly sok kéjes brómit, oly sok utolsó sóhaj szül.

És mily éles e tükros.

És majd barátonom már hónapok óta tapasztaltam bizonyos változást. Határozottan többet adott magára. Választékosan öltözt, nem lumpolt, szórakozott volt. Tudtam, ha megkérdem őt, eltagadja. Ha bevárom, elmondja. Olyan ez a tükros szerelem, mint a csordulig telt posár. Ha szíve már nem bírja a boldogságot, feltárja azt.

Az ősszel, egy szép októberi csillagos estén, vasárnap utón sétára mentünk. Sétá után behívtam a kávéházba. Szabadott előbb, de később mégis csak bejött. Billiárdozniuk Árpád mondhatatlan rosszul játszott.

— Hja barátom, szerencse a szerelemben!

— mondtam én évődve. Árpád rám tekint bizonytalan nézésével, majd csak mintegy magának mondja a fogai között:

— Bár igazad lenne!

A játszmát befejeztük. Megnyertem. Játék után beültünk zenét hallgatni. A cigány egyre-másra húzta azokat a szép szerelmes nótákat; Árpád elértékenyedett.

Bevallott mindent.

Már több mint egy fél éve kaesintgat titkon egy kékszemű, kenderhajú leánykára, ki azonban szerinte kiismerhetetlen vele szemben. Egyszer majd a börtönből ugrik ki örömeit, mert Emma

rámosságott; máskor titkos bú pészti szívét, mert szíve bálványta mátra kaesint.

Barátonom mindjárt láttam, hogy gyáva, elhatározottan, sejték rajta. Odaintettem a cigányt, bejelenttem neki, megynék éjjeli zenét adni. Árpád nagyot néz, de én ráparancsoltam, hogy adjon ma éjjeli zenét Emmának. Közben a cigány egymásután játszott a szebbnél-szebb nótákat.

— Tessék választani, melyiket parancsolják az urak.

Én kiválasztottam hármát, miből valósággal burjánzik a szerelem. Árpádnak már csillogott a szeme. Elmentek a kávéház utolsó vendégei is, mi vittuk a cigányt.

Hogy mily isteni poétikus érzés egy tiszta holdvilágos éjszakai szerenádolni, azt csak az tudja, aki már próbálta. A csillagok, az ezüstös holdsugár, a mindent átfogó esend már magukban is mezejük a szerelmes szívét. Hát mikor a cigány odaáll egy virágos ablak alá és pianissimo rákezd arra az örökszép hazugságra: "Csak egy szép lány van a világon".

És húzza. Csak úgy sír az a hegedű a kezében. Mintha ezer lelke lenne annak a cigánynak s mind az ezeret belehelné abba a szárazfába

Boldog ifjúk! Miért is kell annak elmúlnia!

A cigány, a titkolt szerelmek ezen hűséges titkára, ma kitelt magáért. Mikor befejeztük, elveztettem Árpádot haza.

— Aludt ki magadat!

Reméltem, sikerült ezt a két ifjú lelket összehozni, de nem sikerült. Emma megbetegedett. Teljes hat héte nyomta az ágat.

De amit Árpád nem tudott elmondani szó-

val, elvőgezték azok az illatos, mosolygó virágok, miket Árpád küldött naponta a betegnek.

Emmát nagyon meghattotta ez a gyengédség. Tesi fájdalmaira valóságos gyógyvir volt az a kellemes felkiáltás, hogy van valaki, aki ezekben a szép virágokba sóhajta bele legtitkosabb, legszentebb szerelmét. Beteggyáiban, mikor fájdalom néha-néha csillapult, oly kellemes érzéssel gondolt arra a barnabajuszú, feketeszemű fiúra, kinek ábrándos pillantásain régente oly sokat mosolygott.

Mikor Emma felkelt beteggyájból, gyógyulási-ának öröme Árpád éjjeli zenét vitt neki. A szerelem ekkor már hatalmas fává nőtt mindkettőjük szívében.

A hideg decemberi napokon csak a déli órákban volt szabad kimenni Emmának a levegőre. Árpádnak így kevés alkalma volt láthatni és beszélni vele.

Elkövetkezett új év napja. Emma e napon ment először templomba. Mikor mise után Árpád hozzácsatlakozott, Emma kimondhatatlan boldognak érezte magát.

A ragyogó fehérségű hó, a vidám gyermekek zsvajva, a boldog családapák öröme, mind-mind hozzájárult ahhoz a hangulathoz, mely megadta a bátorságot Árpádnak. S míg mentek haza, Árpád feltárta szíve titkát. Kellemes, zenés hangja, fekete szemének bársnyos pillantása elérte a kitűzött célhoz. Emma pirulva, szemeslütve valott be viszontszerelmét. Mikor Emmák kapujánál elváltak egymástól, mindkettőn úgy érezték, hogy ma nem új év napja van, de virágos, mosolygó, illatos tavasz.

### III. Dr. Bakos Géza kir. járásbírónak:

1. Sommás perek, melyekben az alperesnek nevei A-H. betűkkel kezdődnek. (Sp. I. lajstrom.)

2. Vétségi és kihágási ügyek, melyekben a panaszlottak nevei K-Z. betűkkel kezdődnek. (B. II. lajstrom.)

3. Vizsgálati ügyek. (Vb. lajstrom.)

4. Büntető vegyes ügyek. (Bv. lajstrom.)

Ellátja a vizsgálóbírói teendőket. (Büsz. 16. §-a.)

A fiatalok bírja.

Jegyzőkönyvbe veszi a vétségi és kihágási ügyek s a kir. törvénytörvények hatáskörébe tartozó büncselekményekre vonatkozó kérelmeket és nyilatkozatokat.

### IV. Samuelly Ottó kir. járásbírónak:

1. Vétségi és kihágási ügyek, melyekben a panaszlottak nevei A-J. betűkkel kezdődnek. (B. I. lajstrom.)

2. Telegkönyvi ügyek.

### V. Dr. Haasch Ferenc bírói jegyzőnek:

1. Polgári megkeresések. (M. lajstrom.)

2. Büntető megkeresések. (Bm. lajstrom.)  
segédkezik a telegkönyvi ügyekben Samuelly Ottó kir. járásbírónak.

### B.

Három iroda állítatik fel:

Az I. számú jegyzői irodában vezetettek:

1. A sommás perek A-H. betűk alatt. (Sp. I. lajstrom.)

2. A vétségi és kihágási ügyek. (B. I. és B. II. lajstrom.)

3. Vizsgálati ügyek. (Vb. lajstrom.)

4. Büntető ügyekre vonatkozó megkeresések. (Bm. lajstrom.)

5. Büntető vegyes ügyek. (Bv. lajstrom.)

Ezen irodában kezelő Ambrus József irnok, állandó helyettese Bernáth Mihály irnok, kezelő segéd Hóbor Kálmán díjnok.

A II. számú jegyzői irodában vezetettek:

1. Örökösödési ügyek. (Ö. és Öb. lajstromok.)

2. Polgári vegyes ügyek. (Pv. lajstrom.)

3. Végrehajtási. (V. )

4. Egészségi. (Eg. )

5. Anyakönyvi. (A. )

6. Elnöki. (El. )

Ezen irodában kezelő Kovacsics József irnodatiszt, állandó helyettese Ambrus József irnok, kezelő segéd Büky Béla díjnok.

### A III. számú jegyzői irodában vezetettek:

1. A sommás perek J-Z. betűk alatt. (Sp. I. lajstrom.)

2. Polgári megkeresések. (M. lajstrom.)

3. Fizetési meghagyási ügyek. (Fh. és Fm. lajstromok.)

Ezen irodában kezelő Bernáth Mihály irnok, állandó helyettese Kovacsics József irnodatiszt, kezelő segéd Büky Béla díjnok.

### C.

Telegkönyvi bevezetéssel foglalkoznak:

1. Ruesz József telegkönyvvezető.

2. Halmos József irnok.

Telegkönyvi iktató, kiadó, irattárnok és a letélnyilvántartási napló vezetője Horváth Zoltán irnodatiszt.

### D.

1. A gyűjtőszekrény kulcsát az I. sz. jegyzői iroda kezelője, Ambrus József irnok, őrzi, ugyan ő köteles az abba tett beadványokat hétköznapokon d. u. 1 órakor, ünneppnapokon pedig d. e. 11 órakor kivenni.

2. A kir. járásbíróság számára érkező postai és zárt küldeményeket Kovacsics József irnodatiszt, a II. sz. jegyzői iroda kezelője veszi át és bontja fel.

A kir. járásbíróság vezetője címére érkezőket pedig a kir. járásbíróság vezetője.

A kézbe-átvételeket Ambrus József, az I. sz. jegyzői iroda kezelője ellenőrzi. (2701/1910. J. M. sz. r. 29. §-a.)

A fogházi törzskönyveket az I. sz. jegyzői iroda kezelőjének felügyelete mellett Fuisz János fogházőr vezeti.

3. A szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatok, valamint a büntető ügyekre vonatkozó szóbeli jelentések minden szerdán d. e. 9 óratól d. u. 1 óráig vételnek jegyzőkönyvbe. Ha ezen nap ünnepre esik, a panaszok és nyilatkozatok a délelőtti hivatalos órák alatt vételnek fel.

A felek ezen időben ügyük tárgyalása végett idézés nélkül is megjelenhetnek.

## A főispán Muraközben.

Abból kifolyólag, hogy a belügyminiszter a 25. évet szolgáló tűzoltók kintületére díszermekelt bocsátott ki ő felsége a kiraly ajándékaképen. Balás Béla dr., vármegyéi főispánja, a hó 20-án Légradra érkezett, hogy hár érdemes tűzoltónak a díszermekelt kiössza.

Balás Béla dr. főispán aznap délben a gyorsvonattal érkezett Kotorba, ahol a kotori előjáróság, képviselőtestület s nagyszámú közönség élén Hajdu Lajos községi jegyző üdvözölte. Utána Alsódomború részeseült lelkes fogadtatásban a főispán, ahol Mihác János községi tolmácsolta a közönség érzelmeit a főispánnak.

Délután Légradra kocsizott át a főispán, ahol szintén ünnepi hangulatban várták lit Starzsinszky László h. közs. jegyző fogadta a közönség részéről a főispánt. Majd az érmeinek a község háza dísztermében történt kiössza után Légrad képviselőtestülete s egyéb küldöttek járultak a főispán elé. Lélekemelő mozzanata volt a főispán légrádi tartózkodásának a kis ünnepély, melyet a zárdában a főispán tiszteletére az apácák rendeztek. Szines programban csillogtatták a kultúra lelkes harcosai munkájukat, melylyel a magyarság ügyét, az ország határszélén szolgálják.

Légradról Alsódomborúra hajtattott vissza a főispán Zalán Gyula dr., a kerület országyűl. képviselőjének látogatására. Alsódomború szintén ünnepelt a főispán látogatása alkalmából. A képviselőtestület, kaszinó, polgári egyeslet s a tanítótestület küldöttei 21-én járultak a főispán elé.

Zalán Gyula dr., orsz. gyűlési képviselő vendégszerető házában 20-án este nagy vacsora volt a főispán tiszteletére, melyen körülbelül 40-en vettek részt a község és a járás vezető egyéniségei sorából. A vacsora folyamán a házigazda a főispánt, a főispán a házigazdát és nejét, Fabián Gyula légrádi plébános a főispán feleségét köszöntötték fel.

Balás Béla dr. főispán a délután 6 órai gyorsvonattal vissza utazott Kotorból a vármegye székvárosába.

## K Ü L Ö N F É L É K.

— **B. u. e. k.** Ime a négy sillabus, amely már holnapután újlékor válik aktuálissá, hogy azontúl befélhánszor öszintén megörvendeztessen és ugyancsak jó egynehánszor a legváltozatosabb formában meggyöförfjön valamennyünkkel. Amikor kedden éjszaka a dízenkettes számhoz ér a mutató,

egy pillanatra kialszik a mécesstől a vil-lamaskörtédig minden fény, de már a követ-kező másodpercben újra kigyul s ekkor pcharak összekoccanása, amiknek csengésébe trefásabb helyeken beleveggyúl a szerencsét szimbolizáló malac éles sívltása is, hirdeti, hogy meghalt az 1912-ik év, amely pedig már azért is szép volt, mert alatta egy évvel fiatalabbak voltunk. Hát nem is a halott-nak örülnék ilyenkor, hanem az újszülöt-tek, mely diadalmas phönixként kel életre az ó-esztendő hamvaiból. Az újszülöt neve 1913. Jó lesz hamarosan megszokni a nevé-t, mert egy teljes évig lesz szerencsénk hozzá. Szerencsénk? Az nagy kérdés. Ki tudja, mit tartogat számunkra ez a titokzatos ideg. Most még csak annyit tudunk róla, hogy a háború borzalmasságaival s a gazdasági krízis ostrompápaival fenyegetődzik, de azért feledkezzünk meg ebben a percben, mindezekről s higgyük, hogy akik boldog új-évet fognak kívánni nekünk, mind öszintén is kívánják ezt. És higgyük, hogy az új esztendő a szomorú kilátásoknál holdtagabb lesz. Kezdjük jókedvvel, deris lélekkel, hittel és bizalommal az új esztendőt és ne vág-junk keserű képet. Ha még úgy egymásnak adogatják is a kilincset az előrenyujtott tenyérrel: boldog újévet kívánok. Gondoljuk meg, hogy ha kifosztottan is, de jókiván-ságokkal megrakottan hajtuk majd fejünket pihenőre új év első éjszakáján. Ne hozzon ki a sodrunkból bármennyi b. u. é. k. sem, mert hiszen egészen ártatlan, sőt alapjában véve igen gyöngéd kívánságot fed ez a négy betű. Sőt valljuk be, hogy a sok b. u. é. k. között ott van a miénk is, a mi üdvözle-sünk és jókivánságunk, amelyet öszinte szív-vel és igaz szeretettel prezentálunk ime e lap minden olvasójának.

### — A városi tisztviselők karácsonyfája.

Csáktornya városi tisztviselői jól megérdemelt Jézuskában részesültek. Tudott dolog ugyanis, hogy a város képviselőtestülete, mérlegelve a megélhetési viszonyok nehézségeit, egy részletesen kidolgozott fizetési tervezet alap-ján a város összes alkalmazottjának fize-tését rendezte, illetőleg felemelte. A képvise-lőtestület határozata ellen azonban, a két bíróra és gyámra vonatkozólag, felebbezéssel élt néhány képviselőtestületi tag, melyet a vármegyei főrvényhatóság mult heti közgyű-lésén tárgyaltak s egyben elutasítottak. É-szerint a városi képviselőtestület fizetésfelemelő határozata az egész vonalon érvény-esül s így Csáktornya városi tisztviselői f. é. július elsejétől visszahatólag fizetésjavítás-ban részesülnek. Fokozza a méltányos in-tézkedés erkölcsi értékét az a megállapodás, hogy a fizetési különbözeteit a felebbezési határidőn belül — mert a törvényhatóság megemmisítő határozata ellen felebbezés nem lesz — már karácsony előtt fizetik ki a tisztviselőknak, akik lelkiismeretes mun-kálkodásukkal ezt a gyengéd figyelmet igazán megérdemlik.

— **Köszönetnyilvánítás.** A városi sze-gények közt leendő kiosztás céljából Rosmann Róbert volt csáktornyai zárdafőnök 40 K-t, egy ismeretlen új meg 14 szegény közt szet-osztandó 28 K-t volt szíves küldeni. A ren-delkezésre bocsátott kegyes adományokért e helyen mond hálás köszönetet a város elől-járársága.

— **Teaestély.** A szomorú farsang fo-lyamán a helybeli Korcsolya-egyesület sem rendez hátt. Hogy azonban az egyesület hölgytagjai a jégpályán kívül a táncsterem örömeiben is részesüljenek s a hozzátar-tozóknak még se kerüljön a mulatság sokba,

az egyesület elnöksége teastély rendezését halározta el, melyet január 4-én este tartanak meg a Zrínyi-szálló nagytermében és melléképületeiben. Kezdeté fél 9 órakor. Az estélynek családias jellege lesz. Belépti-díj személyenként 150 K, családonként 4 K, melynek fejében korlátlan mennyiségű tea-hozs két szendvicshöz van igényük az estélyen megjelenteknek. A teastélyre meghívót bocsátottak ki. A teastély után táncmulatság lesz, melyen a hölgyek a legegyszerűbb toaletben jelennek meg. A zenét Balogh Károly kiváló zenekara szolgáltatja.

— **Ejegyzés.** Horváth Ferenc szombathelyi áll. polgári iskolai tanár jegyet váltott Darvas Irénkével Szombathelyen.

— **Házasság.** Gráner Henrik helybeli kereskedő január hó 5-én vezeti oltárhoz Benedikt Mettát, Benedikt Herman csáktornyai kereskedő leányát a csáktornyai iz. imaházban.

— **Ovodai ünnepély.** A II-ik számú áll. ovodában nagyszámú közönség részvétele mellett folyt le a karácsonyünnepély a Festélek-utcai ovodában. Vendégek és gyermekek a munkateremben gyülekeztek, majd a játszótérre vonultak át. Itt gazdagon díszített és kivilágított karácsonyfa fogadta őket ajándékok, sütemény és cukorkákkal. A gyermekek megható karácsonyi énekei és versei után a lányok mindenike babát, a fiúk pedig puskát kaptak és valamennyien süteményt. Jézuska a vendégeknek is hozott szaloncukorkát. Cili nének pedig egy ezüst ébresztőórát. Az ajándékok kiosztása után hábsimát mondtak a gyermekek.

— **Halálozás.** Fischer Simon, a Mura-közi Takarékpénztár tisztviselője, 1. hó 27-én, életének 44-ik s házasságának 14-ik évében szívizéhdűs következtében váratlanul elhunyt. A meghaldogultat, aki Rosenberg Lajos helybeli sütőmester veje volt, özvegyén kívül három fia s nagyszámú rokonság siratja. Folyó hó 29-én temették el a közönség tömeges részvétele mellett. Béke hamvaira.

— **Fekete karácsony.** Fehér karácsonyt szeretünk volna: poelikus, friss, arcpirosított karácsonyt s helyette fekete, lúcsos ünnepek köszöntöttek be. Moeskos sár, hideg kőd, közben barátságatlan eső s ráadásul tülekedő szél szomorította az embereket karácsony mindkét napján. De azért kedden este mindenfelé kegyetesen ünnepeltek meg a szent-estét. Hiszen ezt a szép kultuszt mi sem csökkenthet. Sem rossz idő, sem egyéb gondok. Mert karácsony ünnepe a gyermekek ünnepe. Gyermekeit pedig szereti minden szülő. S ezért ha marangolnak is az élet terhes gondoljai, ha ember és sorsa között szilajabb lett is a küzdelem, a gondtalanságban elalélt szeretet új lángra gyúlt s amit megkínzó az élet az életért való küzdelemben, annál bensőségesebben forrott össze a családjával, a gyermekeivel a szent estén Minden ajándék ragyogóbbá vált s a szeretet figyelmessége és áldozata százszoros örömet váltott ki ez alkalommal. Egy gyermek sem érezte meg ezúttal sem, hogy szűkebben vagyunk kedvünkben. S akik megértették a szeretet köteleességét s azt fogatkozás nélkül teljesítették: bizonyosan maguk is érezték a karácsony boldogságát, a keresztényi hitéletnek ezt a magasatos mozzanatát!

— **Meglesz az aszfaltjárda.** A sokat megvitatott kérdés, az aszfaltjárda létesítése, végre dűlőre jutott. A szabályrendelet ugyanis, melyet a város képviselőtestülete az aszfaltjárda létesítése tárgyában nagy többséggel elfogadott, lelebezés folytán azonban fel-

sőbb instanciákhoz is került, végleges jóváhagyást nyert. Az értesítés erről a napokban érkezett le a vármegyétől a város előjáróságához. S ezzel az aszfalt-ügy véglegesen eldőntetett. Csáktornya utcáinak járdáit tehát aszfalt logja burkolni, ami azonban, lehet, hogy egy kis késedelmet fog szenvedni, mert a mostani pénzdrágaság nem alkalmas arra, hogy kedvező pénzügyelet lehessen kövni az aszfalt költségeinek előteremtésére. Bevárják tehát a jobb idöket, amikor az ennek lebonyolítására kedvezőbb alkalom köszönt be.

— **Karácsonyfaünnepély.** Az áll. tanítóképző-intézetnek is megvolt a házi ünnepe. Az ittmaradt növendékek is kaptak szép karácsonyfát, melyet maguk a növendékek díszítettek fel. Az este meggyújtott gyertyácskák pazar fénye mellett az intézet zenetermében folyt le az ünnepele az intézet igazgató és hozzátartozóinak jelenlétében. A családias jellegű ünnepele bevezető részét az orgonakiséret mellett élénkelte karácsonyi énekek képezték, majd Harmati Jenő negyed-éves növendék társai nevében boldog ünnepeket kívánt az igazgatónak és családjának, mi Zrínyi Károly igazgató szívélyes szavakban megköszönt.

— **Adókievők.** A soproni kereskedelmi és iparkamara múlt csütörtökön megtartott rendes közgyűlésén ejtettek meg a választást, amelynek alapján, a törvény értelmében, azokat az egyéneket jelölték ki, akik az egyes járáások adókievőt bizottságában mint adókievők szerepelni fognak: Eszterin a csáktornyai járásban: Benedikt Béla gabona- és terménykereskedő, Fáy Pál városi pénztáros (rendes), Sztrahia Károly fűszerkereskedő, Pecsornok 206 bábos (pót); a perlaki járásban: Fejér Károly vegyeskereskedő, Ebenspänger Miksa sütőmester (rendes), Hirschsohn Miksa vegyeskereskedő és Mátek Mátyás asztalosmester (pót) lesznek az adókievők.

— **Újévi üdvözlések megváltása.** A Perlaki Szegénytanulók Segélyező Egyesületi javára az 1913 évi újévi üdvözlésüket a következők váltották meg: dr. Zakál Lajos, dr. Vajda Béla, dr. Reményi Zoltán, dr. Ságváry Jenő, Svastics Ödön, dr. Szabó Zsigmond, dr. Schiller Vilmos 2—2, Horváth Pál, Stiglbauer József, N. N., Hirschsohn Miksa, Piatsek István, Ebenspänger Miksa, Hermann János, Hirschsohn Viktor, Dénesi István, Peczka József, Sámson László, dr. Gajassy N., Tóth Sándor, Fejér Károly, Zala József, Száczter Balázs, Varga Péter, dr. Kemény Fülöp, dr. Tanczos N., Kiss Ernő, özv. Rábits Nándorné, dr. Noszlopy Gáspár, Sipos Etlény, Schmidt Ferenc, Szucsics Döme, özv. Piatky N. N. N., Androcsecz Lénárd 1—1 K; Pintarics Tamás, Poszavecz György, N. N. 60—60, X. Y., Maltersdorfer Vilmos, N. N., Blazsincics Jenő, Novák Mátyás 50—50, Sümegh Gusztáv, özv. Neményi Gyuláné, Dénes N. 40—40, Vuk József 30, N. N., Brézoczkai János, Komár János, Polissanszki György, K. Jakab, N. N. 20—20, Plichta N., Hóhsinger Julia, Novák György 10—10 s Varga György 4 fillért.

— **Városi közgyűlés.** Csáktornya város képviselőtestülete 1. hó 23-án tartott közgyűlésén tudomásul vette a törvényhatóság leiratát, mely szerint a városi alkalmazottak fizetésének felemelése, illetőleg rendezése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott felebbezést elutasította. Egyben Dénes Béla jegyző köszönetnyilvánítását elhatározza, hogy a fizetési különbözetet még karácsony előtt folyosítja az érdekeltektől tisztviselőknél. Szivon-

csik Józsefnek telekvásárlás iránti kérése fölötti döntést a következő gyűlésre halasztotta. A vásárookra felhajtott szarvasmarha után ezután is szedet helyepnz dijakat. A városi előjáróságot felhatalmazza, hogy a túlságosan elfoglalt városi kézbesítő segítségére esetről-esetre kiségitőt alkalmazhasson. Az ügynevezett járványkórház előtti gidresgödörös két holdas területet feltölteti az állami segélyszolgálat létesítendő fűztelep beültetésére. A Mátyás király-utca területén izzólámpát állít fel. A nagykanizsai felsőbb leányiskola Egyesület kérését, hogy a város a Nagykanizsán felállítandó felsőbb leányiskola támogatására alapítólagnak lépjen be, a saját nagymérvű kulturális kiadásai miatt nem teljesítheti. A számvizsgáló bizottságba Fejér Jenő, Gráner Miksa, Mózes Bernát, Pátka Jákó, Premecz Miklós, Strausz Sándor és Sztrahia Károly, a pénztárvizsgáló bizottságba Benedikt Béla, Fejér Jenő, dr. Kovács Lipót képviselőket választja meg. A közúti felügyeletére a két városbíró küldi ki. A város jövő évi jégzsúkségletét is a Sztrahia váccal biztosítja. Az aszfaltjárda kivételét elodázza, míg a kölcsön beszerzésére alkalmasabb idök nem állanak be. A pezsögygyárral, a szomszéd telek vásárlására nézve, két évvel ezelőt kötött szerződést, miután a gyár fizetési kötelezettségének eleget nem tett, felbontja s így a vétel megszüntetését kimondja.

— **Dr. Viola Vilmos** fogorvosi műtermében találtak egy arany nyakkendőűt. Tulajdonosa ott átvetheti.

— **Kerdezze meg** házi orvosát, hogy nem-e akkor cselekszik legokosabban, ha már szappant vásárol, hogy csak a kolczsvári Heinrich-féle Szent László fertőtlenítő pipera szappant veszi. Megóv minden ragályos betegségtől.

— **Nagykanizsa új köszínháza.** Váratlan fordulat állott be Nagykanizsán a színházépítés tekintetében. Úgy alakult ki a helyzet, hogy Nagykanizsának köszínháza van kúltása. A Magyar mérnök- és építészegylet ugyanis, melyet a városi tanács a felépítendő színház megvalósítása céljából tervpályázati hirdetés megfogalmazására felkért, a napokban nyújtotta be munkáját, mely szerint a felépítendő modern színház felépítése mindössze 250 ezer K-ba kerülne. Miután erre a célra Nagykanizsának már 220 ezer K rendelkezésére áll, nincs tehát nagy akadály, hogy Nagykanizsa a közrebocsátott terv szerint köszínházhoz jusson, már csak azért sem, mert ebben az összegben az összes színpadfelszerelési és beruházási költségek is befoglaltatnak. A színház az Erzsébet királyné téren épülne egy csomó lerombolandó kisebb épület árán — 800 néző kényelmes befogadására szánt nézőterrel. Itt tartanak a bálakat, hangversenyeket, bankettek stb. is esetről-esetre.

— **ÚJÉVI ajándékoknak alkalmas tárgyak nagy választékban kaphatók Pollák Bernát óráskézszerésznél Varazdin, Ferencz József-tér.**

— **MINDENKINEK FONTOS az új adótörvények ismerése. Nép-szű leírásban kapható Strausz Sándorkönyveskeres. Csáktornyan.**

#### Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik megboldogult felejthetetlen édes jó anyáink, özv. Rosenberg Adolfiné elhunytá alkalmával tájédmunkat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, valamint a temetésen részt vettek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Csáktornya, 1912. december 28.

Rosenberg család.



Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

# MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk  
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cěna je:  
Na celo leto . . . . . 8 kor.  
Na pol leta . . . . . 4 kor.  
Na četvert leta . . . . . 2 kor.  
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i faj računaju.

Odgovorni urednik:  
**ZRINYI KÁROLY.**

Surađnik:  
**PATAKI VIKTOR.**

Izdavatelj i vlasnik:  
**STRAUSZ SANDOR.**

## Pred novom letom.

Šestdeset i četiri lět nismu imali tak tužno novo leto, kak imamu letos. Od boja crni glasi lěčeju po zraku i uništiti očēju lěpoga i stalnoga mira, od mira bēloga goluba. Ali nismu nigdar ni bili male vere ljudi, ako je sudbina nas pred neprijatelja postavila. Na sve strani orjemu plodno črnu zemlju, koja je poljana od naših otcov s krvjom. Kuliku grobov se zarušilo, gde naši preddedi počivaju vu miru Božjem, koji su krv preljali za našu lěpo i lubezno domovino.

Mi ni išćemu prilike niti vu jednim susednim orsagu, da bi se posvadili s njimi. Mi ni mrzimu na nikoga, ali ako nas nešći vu postenju sbantuje, ali vdere na našo domovino i na našo drobno dećicu, nebudemu pred neprijateljom pobešli, neg počekamu ga: evo tu smu, kaj očes znamo. Kak su negda naši otci vojuvali i krv prelěvali za domovino, tak budemu i mi, ako bude to potrebno. Nesmeu naši susedi i neprijatelji pozabiti, da mi na stotine lět smu branili čelo Europo i kršćanstvo pred pogani, nesmeju zabiti, da vnogo krvi smu pretočili, doklam su oni vu miru živeli, pak smu još tu, jakši kak smu pred stotina lětmi bili. Nesmeju pozabiti, da kam naša ruka vudri, tam krič i plač bude, tam se orsagi budu rušili. Negdašnja poslovice nam je: Ne bantuj magjara!

S turčinom vu boju stojeći srbi, raci pijani, za mamleni su od boja, groziju se nam, da nebudemu vu miru sprevodili novo leto. Još neznamo danas, ali budemu mogli se minuti boja? Mi smu dosta jaki, da se koga gud neprebojimo, ali itak nećemu s

bog nikoga krvni boj deržati, mi svi skupa očemu da bude mir, ali ako nas itak sbantujeju i uvrediju, bormeš i mi budemu presiljeni sablju vu smeknuti, da buntare navćimu, da snami itak se ni moći tak igrati, kak se mačka s mišom igra.

Počemši od kralja, do najzadnjega poglavara ovoga orsaga, svaki za mir prosi na ovu novo leto, kak su negda angeli nazvešćivali, da mir naj bude na zemlji. Ljudi, orsagi, kralji, cesari naj mrziju jeden na drugoga, kak očēju, ali nam mir naj daju. Mora dojtí vrěme, kad opet bude mir, mora dojtí vrěme, kad jedna ovcarnica i jeden pastir bude.

Strahovitno je ovu vrěme, vu kojem sad živimo. Molimo Boga, da mir bude, ali opet nesmemu spozabiti na naše viteške preddede, koji su s radostjom prelěvali krv, kad je to domovina potrebna bila. Ako bi itak se kocka tak prehitila, da budemu morali braniti naše gnjezdice, niti mi nebudemu hujsi, naši otci bili. Još ni se nikaj pripetilo, pak već strašno nas terši boj. Jednoga su nutri pozvali, drugomu su roda pozvali, trgovine nikve nęga, dragoća pak je strahovitno. Vidimo i ćutimo, da nekaj takvoga se preblizava k čemu smu mi ni vućni, od česa niti senjati nećemu. Boj, čeloga svęta! Sto i sto jezer ljudstva se nebi vu čekalo drugoga leta, ako bi se za istinu svęta tak zmęšal. Bog nas očuvaj.

Želěmo da svaki se vu miru vćeka novoga leta i da taj mir stalen bude. Kakva gud nesreća nam bude se grozila itak si moramu tak misliti, da nije človek zato stvorjen na svęta, da jeden drugoga kole.

neg zato, da vu miru i vu radostji živi. Samu, da vnogiput ravno boj je on put, po kojem je do mira moći dojtí.

Zato još jedenput želimo svakomu našem prijatelju, da vu naj lěpsim miru bude mogel se vćekati novoga leta i želimo, da svakomu punu lěpše i bolše bude, kak je letos bilo i da se nišći nebude nikakvoga straha vćival, kak smu se ove zadnje mesece smirum vćivali.

Bog nam daj srećno novo leto!

## Izmedju bregov.

Kad sam se vu Bosniju iz Zvornika vu Bjelinu vu noći od 8 vure do 6. vure vu jutro pešal, onda su mi još rekli, da je ja mošnji svęta tak ekseceran, da bi človek mogel svoj bugjlar kroz noć na ulici ostaviti nebi nitko odnesel cekine iz njega. Ali onda su već počeli pokvariti ono, kaj je magjarska soldaćija stvorila. Dali su penezi bošnjakom, da imaju zakaž vu krćmu hodati. I dęnes, ako bi človek probal bugjlar kroz noć na ulici ostaviti vu jutro bi lahko na mesto cekinova — da mi oprostite — vušći našel vu bugjlaru.

Vezda, kad se nam opet serbi groziju, mislim da bude vrědno, da se malo spomenem i vu novinah naših od onoga naroda, kojega tak poznam kak skoro samoga sebe.

Srbi živiju vu Bački, vu Slavoniji vu Liku, vu Bosni i vu Srbiji. Zato spomenem porebno svako mesto, jer po tih męštah se razlikuju i srbi. On vu Bački je sloboden izučen ali ga je najmęnje. Sloboden je jer

## Božićna pisma.

Spisal: **Herczeg Ferenc.**

Kroz polagano plavajućih oblakov, je jurio jedan angel — gori proti nebo ljeteci. Bio je bio već dobro v nadoblakih blizu neba, je počel bolje polagoma ljeteti, i čitati pisma, koje je nosio pred sobom, u mali ručni taški. Pisma su bile svakovrstne boje.

Taj angel se je dobro razmil s čitanjem, jer prije, kak so mu zrastle peruti, je doli na zemlji shodil dva i pol razrede pučke škole. Anda bilo je med listima i mnogo neokretne pisave, pa je angel mogao pročitati, bilo li napisano kak gud, v kriš-kras. Anda pisma su mogla biti izvanredno zabavna, jer angel se je smiao, kao da ga tko dira na mēh. A kaj je to? Od njega na lievo, je sedeo na jednim malim oblaščeku jeden drugi angel. Bio je naravno takve rasti kao angel listonoša. Njegov lepi stas bio je u divnom skladu, sa crtlama njegovog lica, koje bise tek strogame kritičaru pričinjaše suviše hladne, i nepomične. Izpod crnih poput luka zavinitih obrva, su mo sjale vatrene crne oči, a oko klasično sadjelanih ustiju, poigravao ga je prevejan

smieħ. Kad je angela listonoša spazio kroz maglu, se je namah izvedrilo njegovo lice, i oči so mu brđjile nanjega, na angela listonoša, koji ga pita:

— Šta radiš ovdí?

— Nist!

— A kaj ti je ime?

— Izé!

— Izé? Uh kako neogaveno ime. A mene za Branka zoveju! Kako si došel ovamo?

— Sjeverni vjetar me je donosio, u jednim ćaplinim gnjezdu sem spaval, pak me je oštri vjetar tek u snu uzeju u svoje krilo, i odnesel me je. Kad sem se zbudil, sem se prijel za ovaj obločec, da me kam dalje u nepovrat neodnese.

— Onda angel si i ti Izé? — ga pita Branko.

— Mislim da sem nekaj takvoga, u nebu me nepustijo. Peter me svigda natjera, te brunda zamenom da sem prevejani galženjak, i nebodigatreba!

— Kakvo meštrijo razmiš?

— Razmim ja meštrijo svakojačko. Po nedeljah u šumi dečke strašim, muhe lovim, i zabe v mlake naganjam. Anda i vadasiti znam na kuščare, i na štakore. Negda-negda

štrka zajašem, pak sejam kukola med pšenico.

Branko je pažljivo slušao svojega novoga poznanca. Dopao se mu je taj mali huncut. Kaj se hoće. Znam človeka nećistost uvek kre svoje strane vleće.

— Kaj pa ti delaš Branko? — ga pita mali nadjuš.

— Čitam božićna pisma. Po miestih je stara navada, da mladež svojo tajno željo napiše v pisma, te metne u svojo obutel. Arkangeli, v jutro na božić letijo po varašu, te cjele pošto gori u nebu doneseju!

Izé obori oči, ali tanke mu usnice odavahu izraz lukavosti, i podmuklosti, što bi svakomu spoznavalcu ljudih palo u oči. Srpo gledajuć zapita Branka:

— Onda i varaška djeca vjeruju, u Jezuseka?!

— Da vjeruju! Pak i svake vere djeca. Ja sem dobio ljetos od arkangelov sedem pismih, jer ponašao sam se dobro od lauti. Sada ž njimi načim kaj očem!

— I kaj buš načim ž njimi?

— Ponajprije sve ljepo prebrojim, navo svakomu dam pojedini broj, i napišem adresu nanjega, onoga kojega je; lekar nje predam arkangelom, jer Oni nje, kad je

mu magjarski zakoni slobodu daju, izučen je jer se je od magjarov sve naučil jer s njimi živi pomešano vu nekoliko obćni vu Bački i Banatu. Ali malo jako malo ga je. Vu Slavoniji je serb najslobodnši ali nije izučen sirovi je i samo tam se mu otvaraju oči za izvućenje, gđe su već i naši ljudi nastanjeni. — Vu Liki je divji kak doma vu Srbiji. Ali vu Bosni se je vidlo da su bolši. No, odkad je Bosnija dobila ustav, serbi su i tu dobili veliki gubec.

Serb je človek fanaticeran. Tojest ako on misli da je nebo črleno i ako mu mi hoćemo dokazati, da je modro, za Boga si neda vglavu zeli naše reči, predi bi nas zatukel, kak bi nam veruval. Ali ako njihovi starovrški popi veliju, da človek samo tak more vu nebu dojti, ako popu da maslo a on da jede sirotku stepki onda bi zabadao bilo sve na svētu, on to popu veruje. Zatim je serb pred tobom jako sladek ako te hoće vu zanjku dobiti, ali za hrbtom ti je navěk neprijatelj.

Prefrigani je, svadljivac je, fanatic je jer drugu veru netrpi, pohlepen je strašno, razvuzdan je.

Rekel sem da drugu veru netrpi. Da nemoram bolje svjedočiti, samo čitajte, kaj se je dogodilo vu Albaniji, gđe su serbi naše katoličke ljudi zato klali po selu, zato su klali katoličku decu i žene, da samo mjenje bude katolikov na svētu. I kad je naše monarhije konzul vu Prizrenu probal braniti katoličke žene i decu su ga serbi ritali i oranili (veliju da su konzula skopili, ali opet veliju da to nije istina.)

Serbi misliju, da su oni najveksi narod na svētu. Neznaju, da jih je jako malo. A i tē malo jih je jako podrapano. Jer moramo znati, da rus koj je starovrec pošle nekaj penez svojim serbom, ali to ide po guto generalov i to nedobiju podrapanci, koji jesu toliko bedasti, da veruju, da čovek i podrapan i laćen i bez puške more biti soldat.

Gđe jih je veksi čopor i ako se malo nadrajsaju zganice, onda su jako segurni. Osobito su pako kervoločni vu noći. Po danu neufaju se koga navaljiti ali vu noći za hrbtom navaljuju iznenada. Čistoći su serbi strašni neprijatelji. Redu, zakonu su serbi neprijatelji.

Osobito radi živiju po bregovilih mestah pokraj šumah. Po takvih mestah kam zandar niti zakon, niti ekzekutor nedosegne do njih. Samo oni vu Bački živiju po ravnicu, ali ovi su već čisto izobraženi vu naših školah. Pomešani su med našim narodom pa je niti nememo računati med one divjake koji med bregi živiju. Mi budemo se malo sa ovimi pozabavili i budem se veselil, ako budu moji čitatelji zdrage volje vu duhu pratili mene po onih klisurah, bregov gorah dolov, kud sam ja hodil, da jim vu duhu pokazem serbski narod. Mislim da budem dobro činil to sada, kad se toliko govori od serbov, pa i mnogo se takvoga govori, kaj nije istina. Svake nedelje budemo malo dalje išli, da spoznamo serbsku dušu i serbski život.

(Drugiput dalje.)

## Balkanski boj.

Vu Londonu se počela konferencija s vrho mira. Ali do denešnjih glasov još nije moći zasegurno zrečiti, da poslaniki na svaki način se budu naravnali. Koji su turćine vu boju obladali, oni krićuju da smalim nebudu zadovoljni, opet komu to sve na hrbet ide: turćin pak tak govori, da se nebudu dal s dobra čistam uništiti. Vidi se, da od obedva krajov se još dobro gor držiju i svaki oće zadržati, kak najviše bude mogel. Samu tuliko vidimo, da jednomu je ravno tak potrebun mir, kak i drugomu.

Još niti to nije znati popravici, da poleg balkanskoga boja, ali nebudemo i mi morali proti prestimani Srbiji oružje gori sđici. Tuliko se je dovezda dok... da polg Prohaska konzula, za koga je već reć bila, da su ga serbi zaklali, nebudemo morali s oružjem kaštigati Srbiju, jerbo konzula je nišči ni bantual, barem tak ni, kak su od kraja novine pisale. Drugoć pak ni svrho toga nebudu red došel vu ovim poslu na oružje, jerbo Srbija najvekšo zadovolšćinu bude prikazala proti Austria-Magjarski. Sad još ostane jeden zrok i to je postajališće na morju koje tak silno potrebujemo i zahćevaju Srbi odnas. Tak mislimu, da budu i vu ovim poslu odvinuli i zadovoljni budu tak, kak budu to orsački poslaniki to određili vu Londonu. Rus jim je već dal na

glas, da se naj ni zaufaju preveć vunjega, jerbo i on ravno dosta posta ima i bez toga.

Razmi se doklam da ovi svi posli nebudu vu red spravleni, ta dugu nije moći proraćanstvo sreći. No ako pak bitak morali našu jakost skazati, niti onda neimamu nikakov strah. S vrho toga nije potrebno na nikakvu larnu odmah vu šparkassu bežati i tam ležeće peneze vun potrebuvati. Im ako i vun vudri boj, još je zato Magjarski orsag vu takovim položaju, da nas more obraniti. Kaj se ravno boja tiće, itak naj predi bude tak, da nikaj na stoga i da zasegurno sve ostalne poste budu vu miru svršili. Nije treba pred bedaki se plašiti.

Nije smeti taki na najzloćesti položaj misliti. Im smu već vnogo drugaćestih bojov držali, pak nas ga onda ni bilo 20 miljun, kak nas je denes. Vu minućem tjedno ovi naiglasovitneši posli su se pripetili:

Athēn, dec. 20. Vu Epirusi veliki boj je bil med turćini i med grki. Turćini su vu Bizan festung se zaprli i odonut strahovitno su štuki pokali na grke. Mulussis leitnand na aeroplou je ober festunga létal i med tem toga više bombih je hitil doli.

Saloniki, dec. 20. Jedna ruska taborska ladja, koja je iz Dedeağaca došla, trideset vur je stala pred Kavalla varašom, gđe su bolgarci strahovitine čine delati. Vodja od ladje je na glas dal bolgarcom, ako još jednenput počmeju mučiti tamošnjega puka, odmah bude dal strélati nanje. S vrho toga komitačke bande su morale ostaviti varaša.

Fiume, dec. 20. Srbija se pripravlja. Više serbskih službenikov je došlo vu Fiumu i vnogo živiša i zimске opravne su kupili za srbske soldate. Vu jednom stacunu četerdeset jezer štrikavnih odspodnih hlać su kupili. Kuplene stvari su na ladje spravili i vu Durazzo odpehlali.

Belgrad, dec. 21. Glavni varaš Srbije opet tak vun sgladi, kak je od kraj boja. Tuliku je samu razloge, da predi su na južno granicu spravljali municiju i soldaćiju, sad pak odonut na zać proti Duni, tojest proti Austria-Magjarski na Granicu. Opet je vu više mestah štelinga od jutra do večera. Stari seri i već malo puklavi serbi se javiju, takodjer i vnogo male dece. Nikoga ni vizitiraju, sama ga vu jednu veliku knjigu

blagoslov deneju pred noge gospođina, koj je blagoslovi, da bude želja izpunjena. — Samo me slušaj lzē. kakva zabavna, i vesela pisma su to.

Branko čita:

1. Pređragi moj Jezusek! Ja si neprosim novih litać, ne nove suknje, jer se sve ovo opet rastrga. Rad bi bil, ko bi mogel sosed mladoga inženira Nandora na dan tripud puftoti, jer je nesramen, i bezobrazan!

Tobak Jančić.

2. Blaženo dēte. — Jezusek mali moj! Ja sem tak lēpa, kad gđa hodim po ulicah sve za menom gleda. Daj da me pusti Japek slikati, pri jednom imenitnom umjetniku. Na ovo kipa nek dade na razstavu, da se me svaki nazija

Röderer Zelma.

3. Premili Jezuš, malo dētešće! Ja tak gjozno čjuda esence, i balzoma mojam spjihi, ka je gjoza. Daj mi Jezusek to, da naskojoma ozđjavim.

Mali Štefek.

4. Najdivneši božićni dar moj bi bil, jeden poljubac od onoga, koj me najbolje ljubi!

Jankica.

5. Drago dēte sveto! Ja se k polnoćki pašćim, te nemam vremena čerbekati dugo po papiru. Sama neznam kaj bi si želela.

Dobro želim si to, kaj je u našim varašu najdražje.

Elvira.

6. Daj mi dragi Jezusek dvē babe, za igrati, takve babe, koje budo si oči zatvorile kad je spat denem, i bodo znale reći: Mama!

Anica.

7. Blaženo dēte Jezuš! Prosim te lepo, daj, da bom ja negda umetnica, pa bom si i luftbalona znala napraviti.

Katica.

Ovako je pročital Branko pisma, in lice mu je bilo svu u radosti.

— Sada pisma ljepo denem u svojo kofertu, te nje arkelgom predam!

— Oh pusti Branko! — je rekel s prosećim glasom lzē — Mene jako veseli smoljenje. Daj da nje ja metnem u omote Rad bi i ja imel svoju ruku kot ovoga dela.

— Nu lzē! To je liepo od tebe. Sada znam da jsi dobrog srca. Evo ti pism.e. Smoli nje. Ja u tom času zletim u nebu, i pozvedim, gđa bude blagoslov.

Branko je odtetel, kak da bi ga tko puhnil, a lzē pak je počel siliti pisma.

Velika zahvalnost je nē bila u njegovim delo, jer je mali galženjak pisma premenil. Prve nomere pismo je zasmolil v drugo; drugo v treće, treće v četrti broj.

Tak dalje. Sedmi broj je došel opet pod prvo pismo.

Pretkano se je smijal, i žuril. Ravno je sgotovil, kad juri Branko iz neba — kričeći: »Pisma! pisma! počne se blagoslov!«

Arkangeli su pisma, pred noge Gospođina Boga deli. Koj nje je blagoslovil, najme, želje budo svršene!

\*

Velika zmešarija se je po ovom zgodila na zemlji! Röderer Zelma, je prosila, da nju naslika doli umetnik, ne nju je naslikal, nego zamuž su njo dali, k mladomu inženiru Nandoru, te ga je morala svaki dan tripud puftoti (zaušiti), jer je bio nesramen.

— Kak si je to Janček želel.

A a maloga Štefeka, koj bi tak rad ozdravel, su pak doli naslikali jeden veliki umetnik, slika je došla na razstavu, te su njo mnogi zijali. Ime njoj je bilo: »Mali mrtvec!«

A Jankica je ozdravila. Prepoznala je najme, da je on od kojoga je dobila pusiko, hitvānj ember, te nezaslusi, da bi ga tko ljubil.

Elvira si je prosila, da naj dobi to, kaj je najdražesega u varašu. I spunile su

zapišeju i odmah je soldat. Dva tri tjedne je muštraju i onda taki vu regimente je razdeljuju. S med trgovcov vnogo je odislo vu labor, stacuni su zaprti. Od srbov je do vezda prek šest jezero doli opalo i to su skorom sami skolani ljudi, kak su fiskaliusi, diaki, navucitelji i tak dalje. Sad zadnjo jakost skup spravljaju dece i starce. Slobodno se gjasliju.

December 23 Srbija se povdala. Srbija je malo k pameti došla sad, da vidi da pomoci druge nema. Morala je danas odproscenje prositi. V subotu cistam s nenada postala je kocija pred nasim konzulatu vu Belgradu i stupil je vun Pasic srbski minister prezident svojom skozlekovom bradom. Kucija je postala pred uvек zaprtami vratmi i strazan je hitro skočil da zvonce potegne i tak na znanje da, da je netko takov došel, koga su ni čekali. Pasic je odmah nuter odisel i vrata su odmah za njim zaprti. Za dobre fertal vure je došel nazat Pasic od konzula jako zamisljeni. Kak se je minister odpejtal, odmah je jeden naš od konzula činovnik bejzal na pošto telegrafat. Samu tuliku je telegrafat vu Beč, da srbski minister denesnjoga dana za odproščavanje je prosil od monarchije. To pak se je zato tak hitro pripetilo, jerbo Srbija veliko silo ima za peneze i predi nemore niti filira dobiti, doklam naši štuki zijaju na Belgrad i Zimuna.

Athén, december 23 Službeno javiju, da turski šeragi tripul su se navali vu Epirusu na grke, ali ovi su je se tripul nazat sbili. Grki su Korintu zavzeli pod zapovednikom Damianos generalom. Turski vodja je moral svojom vojskom odvinuti. Vu Petra zvanaj mesti 1700 turčina se je predalo grkom.

Konstantinopolj, december 23 Kak turske novine pišeju, turčini su veliku bitku zadobili okolo Janine. Također prijava je došla, da turčini i na morju su obladali grke. Kolera opet nas straši. Kak službeno pišeju od septembra 5-ga 2098 su vu koleri sbeležali i odovih je 1022 vumrulo.

Pétervar, december 23. Takvi glasi se čujejo, da ako vu Londonu se nebudu na kratkoma podobrikali, veliki boj bude se počel pri Cataldži. To jako lahko bude, jerbo turčini na nikakvi način nečeju Drinapolja od pustiti. Bulgarci se još dosta jaki čitaju za jeden novi boj.

se nji Janjine želje. Dobila je na sam božić pusiko od svojoga staroga dedeka, jer On njo je ljubil najbolje.

Anica si je babe prosila. A dobila je Elvire želje. Za muža je dobila jednoga baruna, koj je taki prvi dan vu zdavanju priznal, da ima ne samo častno ime Barun, nego i k tomu još šeststojezer korun duga.

A Katica, ki bi si zrakoplova rađa stvorila, je dobila dvé babe, koje su — kad nje je dela spaval oči zatvorile, je znale reći: »Mama!« — Tataka su ni spominjale, jer on njo je potegnil u — Ameriku.

A Tobak Janči je dobil Katine želje. Tatak su mo isli na Štefanje v štacun, donesli za krajcar crveni papir, i rekli: Načini si ž njega luftballon.

Gda je cjeli dogodjaj došel na svetlo u nebo, je Branko plakal, da su mo sa suzami malone i oči odplavale, i stiskaval je pesnicu:

— Dabi samo znao, gdje se potéple taj rokovnjač Izé!

A starejši angeli su ga tolažili, da varška deca po božićo; tak i tak neveruju dalje v Jezuseka.

## KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuване predplatnike naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju,*

— *Svim našim poštuvanim predplatnikom, čitateljem i suradnikom srečno novo ljeto željimo.*

### — Ferenc-Ferdinanda rođen dan.

Ovoga mesca 18 ga je bil Ferenc-Ferdinanda ceterdesetdeveti rođen dan. Toga dana je princ med svojim obiteljom svetkual. Predpoldan je meša bila vu hižni kapelici. Pri meši je nazočen bil Ferenc-Ferdinand i njegova žena Hohenberg Zofia hercegovica s decom i zesemi dvorskemu službeniki. Po meši su dvorski činovniki gratulerali nadhercegu i familiji. Vnogo telegramov je dobil ov dan od kralja, od ministrov i od generalov, također i od drugih velikašov. Sredu na večer vu München je odputoval Ferenc-Ferdinand, da na mesto kralja Luitpold bayerskoga reženšhercegu na sprevodu je bil.

### — Nisu odsudili Kovač Gjula ablegata.

Kak smu to već pisali, da Kovač Gjula ablegat Janiša sedmoga je vu orsačkoj spraviše vđrl, kam nebi bil smel nekoji dan dojt i ovemi rečmi, kad se već sve od opozicije ablegat vun stiralj policaj: Još je tu jeden ablegat od opozicije, tripul je strelil na grof Tisa Istvana i zatek pak sebe vu glavu Tisu nje trofil. Kak teško ranjenoga su vu Herceľ sanatorium odpejalj, tam su ga taki operiralj i stēm njegvo žvlenje obranili. Počlam su ga vu rešt zaprti i tijam do suda nisu ga vun pustili. Orsački liškuš zato ga je zavozil, da je hotonce človeka štel zaklati i da si je to nakanenje predi odlučil. Čeli orsag je čekal sedem mesecov na ov sud V ponděljek i v tork su držali svrhu toga suda. Kovača su uvek dva policaj dotirali pred sud Vnogo svedokov su spitali, kak se je ta stvar pripetila. V tork na večer su dvanaest prisježniki zrekli, da Kovač nje kriv vu ovim poslu, da bi človeka bil štel s fondati. Na ovu odlucenje je sud odmah vun pustil Kovača, komu je prvo delo bilo, da si stareše pohodi, koji su ga već sedem mesecov ni vidli. Čeli orsag je jako zadovoljen stim sudom.

— **Novi zakoni.** Ovu letu za štbro nove zakone su napravili, koji bi preveč terših ljudstvo, namre pak one, koji po varajš stanujeju. Sad je Telesky financmuiszter malo si premisil i odredil je, da tak dugo doklam ova strahovitna dragošca bude, tak dugo budu poleg starih zakonov štbro tjerjali.

— **Nije smeti vu Ameriku iti.** Korman je odredil, da od sedemnajstoga pak do 12-ga leta stari muzkarci, daklem koji su još ni svršli soldačiju ili pak su još ni odonut odpuščeni, nesmeju vun z orsaga oditi i ovim jedno leto putnice se nebudu vun dale.

— **Valovanje na smrtni postelji.** Vu Gjurek občini na vulici su mrtvoga, tojest zaklanoga našli Konda Gjura noćnoga strazana. Zandari nikak su ni mogli pozvediti što bi to bil mogel napraviti i već su cistam spustili zmiseh to. Sad je valjuval Hatal Laslo na smrtni postelji, da su domaći dečki, koji su zmuzike isli dmo, su strelili na smrt nesrečnoga strazana. Razmi se, da su zandari sad polovili krvoloke.

— **Miljuner, koj folišno mléko trži.** Halbrarh Adolf sabadkai miljuner zapoved je dal drožini, da su vu mléko vodu vičvali i tak tržili. Policaj su to bestariju prijavit i sad su Halbrara na dvajsti danov

rešta i na 600 korun štroda odsudili. To mu treba.

— **Naj zapreju krčme.** Teški je život vu ovim vremenu. Vu Salmaru tan.ošnje gospodarstveno družtvo na Ilosvay Aladar ališpanovo reč, sgovorilo je, da budu prošnju poslali k ministerumu, da barem tak dugu, doklam bude ova velika dragočca, naj zapoved da, da ponedelaj i po svetkih zaprte budu krčme. Takaj prošnju, da težaki naj se ni splaćaju v subotu navečer, neg štéri drugi dan, da tak nebudu imali prilike tulikšne vu krčmu iti.

— **Nasledovanje vrđen primjer.** Iz dvejo občinah dolnjega medjimurja smo vugodne vijesti dobili.

Vu ligetvarsku faru spadajuči Drávafüred občini je poštuvano občinsko poglavarstvo na predlog vrđenoga birova, Mihóczy Lukacs, svojemu veoma marljivomu navucitelju 150 K. skupocijeno podpuru odredilo i dotičnom učitelju odmah izplatilo, prem da občina samo 176 K. občinskoga dometka plati. Ovoga plemenitoga čina topli traki nemrejo čedno vu občini ostati, nego se potihoma razprostraniju vu dalešnji okolici, da vu plemenitom srdcu zadoblenom toplotom i drugde odtopiju mrzla vrata dobročinstva. S odklikovanjem je poštuvanja vrđen takov občinski glavar, kak je Mihóczy Lukacs drávafüredski biro, koj vu onom malom selcu čuti i prerazme, kaj je vrđeno dobro odgojivanje i učenje malih dečicah u školi; zna plemeniti hasen škole, osebujuo hasnovito delovanje duha škole, tojest učitelja. Učitelj je kak sveča, daklam drugem vu kmici svéti, zatoga dan na dan sam smanjka. Bog živi Mihóczy Lukacs drávafüreds-koga štovanoga birova.

Vu sličnom poslu je Kotorsko poglavarstvo 4 novembra o. l. sednico obderžvalo, na kojoj je Sebestyén István, obče objubljen, občinski biro, glede na vezdašnje pretirano dragoću, tak razgovetno i osvedučujuč govoril o pobolšanju činovničke plaće, da su poglavari prošnikom molbenice jedno glasno primali i tak su dvem notarjušem, svakomu za 510 K. plačo poboljšali; birovo za 100 K. kaséro za 100 K. albirovo za 60 K. tutoro za 100 K. 10 poglavarov svakomu za 40 K. na leto.

Znamo, da su ne zdavnja dvem ovočasim takaj plačo podigli.

Gratuléramo vrđeno i pošteno kotorskomu birovo, Sebestyén Istvano i želimo, da ga Bog blagoslovi i da bude samo stalno, na obče zadovoljnost svojih purgarov redil i ravnal još vnoga léta.

## Bilo novo ljeto srečnom . . .

Bilo novo ljeto srečnom, Mirno cjelo brez napasti, Počne naj nam krasno cvasti, Končati z najnim uspjehom.	Narodno bo naše niče To čuvamo svi zajedno. Prvo sveto — i pravedno, Je to našeg znanja lice.
Promaljeće izpred zime Preokreta, krasna — Bože! Da svaki doživjet može, Da čarolno sunce sine.	Slavno premagajmo vraga! Zato svi na ovo stranu, Né na protivno breždanu! Jer se nam premaši vaga.
Radujmo se novom ljeto! Kaj nam topi naša sreća? Kaj globoke misli breča? Radujmo se novom svjeto!	Delaj svaki v svojem krugu Krstom plugom perom veslom. In svi pod narodnim geslom. Da neprojdemo v zabludo

Bilo novo ljeto srečnom,  
Mirno cjelo brez napasti,  
Počne naj nam krasno cvasti,  
Končati z najnim uspjehom.

Kutyak Márton.  
Keszthely.



**Gabona árak. — Ciena žitka.**

mmázsa	I m.-cent.	kor. fill.
Buza	Pšenica	20 00 —
Rozs elsőrendű	Hrz	15 00 —
Árpa	Ječmen	15 20 —
Zab	Zob	18 40 —
Kukoricza	Kuruzs suha	15 00 —
Fehér bab új	Grah ' új	22 20 —
Sárga bab	' žuti	18 20 —
Vegyes bab	' změšan	18 00 —
Kendermag	Konopljeno seme	22 00 —
Lenmag	Len	24 00 —
Tökmag	Koščice	25 80 —
Bükköny	Grahörka	15 00 —

**Császárfürdő** *Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hővizi gyógyfürdő. modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és úrak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak bíleg csúszos hántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos esetében s alatti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéj. niras. Prospektust ingyen és bérmentve küld.*  
**AZ IGAZSÁG.**

# ÉRTESÍTÉS!

A helyben székelő takarékpénztárak ezúton értesítik a heti-betét üzletágaikban résztvevő ügyfeleiket arról, hogy f. hó 25-e helyett (karácsony napja lévén) **23-án** (hétfőn) tartják meg a befizetést és hogy az újév napjára eső befizetés elmaradván az ekkor esedékes befizetések a január 8-ára eső szerdán eszközlendők.



## Strausz Sándor

könyvnyomdájában :: Csáktornyan egy jóerkölcsű fiú tanulónak felvétetik.

A polgári isk. 3 — 4 osztályát végzett tanulók előnyben részesülnek.



A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

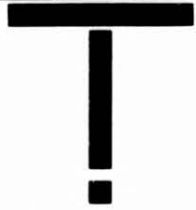
## Szt. László fertőtlenítő pipere szappan

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és a mellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytán elsőrangú **kozmetikai cikk.**

Kapható mindenütt. Ára 70 fillér.

# A Tolnai Világlapja ajándéka!

## Megjelent a 'VILÁGLEXIKON' első kötete!



A Tolnai Világlapjának egyes száma 24 fillér.

Kapható vagy megrendelhető minden kedvezményével együtt

**Strausz Sándor könyvkereskedésében, Csáktornyan**

# Alkalmas - ujévi - ajándékok



nagy választékban és jutányos árban kaphatók:



Rosenfeld J. órás- és ékszerésznél Csáktornyán, Árpád-tér, takarékpénztári épület

## Eladó újbork.

Badaacsonymeléken termelt saját termésű újborkomat seprével vagy fejteve azonnal eladom. Van sásla, muskotályos és rizling külön szedve. Kiváló fekvésű, késon szedett jó minőség savanyúság nélkül. Vasuton szállítható Badaacsonytomaj vagy Tapolcáról.

Hegedűs H. Elek, föld- és szőlőbirtokos, Káptalantóti.

Csáktornya-Videki Takarékpénztár Részvénytársaság, Csáktornyán.

## Hirdetmény.

A Csáktornya-Videki Takarékpénztár Részvénytársaság, Csáktornyán ezennel közhírré teszi, hogy 1913. január 1-én (a befizetések azonban csak január 8-án kezdődnek meg) új

heti-betét üzletágának XXIII. csoportját, amely

hetenkint legalább 1 korona = egy részletet fizetendő;

a befizetés 184 hétre terjed;

a 184 hét lefolyásával minden 184 kor. befizetett részlet után 200 kor. fizettetik vissza,

a 100 koronát kitűnő kiutópoztat a befizető kamatja, a mely 5%-os kamatozásnak felel meg; ezen kamatnak félke-kamat adóját az intézet viseli;

minden 1 koronás heti befizetéssel 200 kor. terjedő kölcsönelőleg kérelmezhető adósságvétő; 100 korona kölcsönelőleg után hetenkint 11 fillér kamat = 7,25% fizetendő;

a kölcsönvető előlegét bármikor is visszafizetheti, a melyvel további kamattizetési kötelezettsége megszűnik;

elköltözés, elhalálozás s egyéb körülmények következtében is leszámol az intézet anélkül, hogy a befizető kamatvisszeszétét szenvedne;

betétadási díj s költségek nem számítottak a vidéki befizetők részére postatakarékpénztári befizetési lapokat az intézet díjmentesen ad.

A részvételi laplándók szíveskedjenek elől szándékukat az intézettel szóval vagy levélben közölni, ahol is egyéb felvilágosítások is készséggel nyújthatunk.

Az igazgatóság.



Elsőrangú pontos óra!

Egyedüli elárúsítóhely:  
Pollák Bernát  
órá- és ékszerésznél  
Varaždin

## Más vállalat miatt



bérbeadó, később esetleg eladó egy közismert jó forgalmú vendéglő, szálló szobákkal, fedett tekepályával, nagy kerttel, jó menetű mészárszékkel és melléképületekkel. Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos:



Kalchbrenner Ferenc, Stridóvár.

Az emberi kéz mint sérvkötő  
SENSATIÓS TALÁLMA NY!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portomonéesen küldi

POLLITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet  
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Főemelet.

PROGRESS

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SÁNDOR) papírkereskedésében Csáktornyán